

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:

Un an	18 Lei
Pe jumătate de an	9 "
Pe un pătrar de an	4 "
Un număr	35 bani

Manuscrisurile, cărțile, revistele, publicațiile periodice sau ziarele cari au schimbul cu „FOAIA DIECEZANĂ”, se trimit pe adresa: V. LOCHIȚA, redactor în Caransebeș, iar banii de prenumărășune și inserțiuni: administrațiunii „Tipografia și Librăria diecezană” în Caransebeș (județul Caraș-Severin), Telefon Nr. 30. Manuscrisurile nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 10 Lei, până la 200 de cuvinte 15 Lei, de aci în sus 20 Lei.

Nr. 3335 Șc. ex 1921.

Notă oficială.

Pe baza ordinului Ministerului de culte și instrucțiune publică Nr. 31544/1920 se aduce la cunoștința tuturor învățătorilor dela școalele noastre confesionale, că certificatele elevilor școalelor primare se dau fără timbru. Însă pentru muncă și blanchetă, învățătorii cari estradează certificatele au drept să încaseze taxa de 5 Lei.

Caransebeș, din ședința conzistorială școlară ținută în 22 Decembre 1920.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Sfaturi pentru tineret.

(Continuare)

Sfaturi deosebite pentru tineri

4. *Folositi-vă de toate darurile ce Dumnezeu le-a lăsat Sfintei noastre Biserici*

Mergeți regulat la Sfânta Biserică, de câte ori nu, sunteți împiedecați de greutateți ce nu le puteți înlătura. Împliniți-vă datoria aceasta cu tot deadinsul, și grăjiți ca zilele cele sfinte să le jertfiți numai Domnului.

Dar eu n'ași vrea să mă înțelegeți rău, n'ași vrea să credeți că cu socotesc cumcă este destul, dacă voi mergeți la Biserică. Gândul acesta e departe de mine. Eu n'ași vrea să înmulțiți și voi numărul fățarnicilor cari slujesc Domnului numai de ochii lumii. Să știți că amar v'ați înșela singur pe voi, dacă ați socoti că e destul să fiți în casa Domnului numai cu trupul vostru. Orice slujire lui Dumnezeu este cu totul nefolositoare, dacă ea nu purcede din inima. Adevărați închinători sunt numai aceia

ce se închină Tatălui cu duhul și cu adevărul, „că Tatăl așa caută să fie cei ce se închină Lui” (Ioan 4, 23).

Nu cutezați să nesocotiți Biserica și darurile ei sfințitoare, zicând că nu vedeți folosul lor. Aurul nu-l poți mânca, și totuși nimeni nu-l aruncă ca nefolositor. Eu vă spun hotărât că e cu neputință să ajungeți la binele vostru sufletesc fără darurile Bisericii. Dumnezeu ar fi putut să-i ieie în cer pe toți dreptii și sfinții Săi, cum l-a luat pe proorocul Ilie într'un car de foc, ori cum l-a luat pe Enoh, dar El n'a făcut aceasta. El ar putea să-i învețe pe toți oamenii prin visuri, arătări și felurite minuni, fără ca ei să aibă lipsă a ceti, a gândi și a-și lipi sufletul de lucruri văzute pentru a-l putea mântui, dar El nu face așa. De ce? Pentrucă El ni-a dat aici pe pământ Sfânta Sa Biserică și darurile ei sfințitoare, și voia Lui este să ne folosim de dănele spre mântuirea noastră. Numai un nebun ar putea gândi să clădească o casă, fără să se folosească de scări și de șchele. Și tot așa numai un nebun ar putea nesocoti Biserica lui Dumnezeu și darurile ei sfințitoare cari sunt unicele scări și șchele, cu ajutorul cărora putem sfârși clădirea mântuirii noastre.

Eu grăiesc așa de apăsat, despre acest lucru, deoarece știu că diavolul s'a sili să vă șoptiască felurite minciuni, ca să vă desguste de Biserică și de darurile ei. El are să vă spuie: „ian luați numai sama la atâția câți umblă la Biserică și se tot sfințesc, oare nu sunt ei tot așa de răi ca și cei ce încunjură Biserica? Deci ce vă ajută că umblați la Biserică?” Iubiților tineri, nu vă lăsați amăgiți de astfel de vorbe diavolești! Este oare dovadă că un lucru nu e bun numai de aceea pentrucă nu te folosești de el cum se cuvine? Ori, pentrucă mulți se folosesc de darurile Sfintei Biserici și tot nu-și sfințesc traiul, să fie asta dovadă că acelea daruri nu sunt foc ceresc care lămurește sufletul nostru, cum focul pământesc lămurește

aurul!? Ori poate trebuie să aruncăm un leac numai din pricină că unii nu s'au vindecat cu el, deși știm bine că același leac a mântuit mii de mii de oameni din gura morții? Atunci ar trebui nici să nu mâncăm și nici să nu bem nimic numai de aceea, puntrucă unii, mâncând și bând fără rânduială, se bolnăvesc. Ca oricare alt lucru, așa și darurile Sfintei Biserici își dovedesc prețul lor cel nespus de mare numai atunci, când le întrebuițăm cum se cuvine.

Eu am dorința cea mai fierbinte ca fiecare tânăr să asculte regulat predica Evangheliei lui Hristos, și n'am destule cuvinte să vă spun, cât de mult folos aduce ascultarea cuvântului dumnezeiesc. Cuvântul acesta îți poate întoarce sufletul de pe căile păcateior, el te poate duce la Hristos, te poate face cu adevărat flu al lui Dumnezeu. Asta ar fi o pricină să mulțamești Domnului toată viața ta. Asta ar fi o întâmplare, de care îngerii din cer s'ar bucura. Dar, afară de aceasta, în cuvântul dumnezeiesc zace o putere ce zguduie simțirile noastre ca nimic alta în lume, și chiar de aceea doresc eu așa de fierbinte să simțească fiecare tânăr puterea acestui cuvânt, care pe mii de oameni i-a abătut dela răutăți și i-a prefăcut, dacă nu în adevărați creștini, cel puțin în membri folositori ai societății omenești. Cuvântul dumnezeiesc are un glas tainic care, pe nesimțite, grăiește multora, deși ei nu-l primesc în inima lor. Și rar se întâmplă ca glasul acela să nu ne trezească, când noi auzim cum el muștră păcatele, cum laudă viața sfințeniei, cum Îl preamărește pe Hristos și cum osândește lucrurile diavolului. E cu neputință să rămâi nepăsător, ascultând, Duminecă după Duminecă și sărbătoare după sărbătoare, cum acel glas zugrăvește, în colorile cele mai luminoase, pe de o parte icoana împărăției cerești și a fericirii celei vecinice, iar pe de altă parte icoana deșertăciunii și a zădărniceii tuturor zbuciumărilor lumesti. E cu neputință să te arunci în un trai destrăbălat și urât, dacă mereu auzi glasul acela care te cutremură și te înfioară. Așa se adeverește ceea ce Dumnezeu a făgăduit, zicând: „*cuvântul Meu, care va ieși din gura Mea, nu se va întoarce către Mine deșert, până nu va plini toate câte am voit*“ (Isaia 55, 11). Cuvântul dumnezeiesc îi scutește pe mulți de temniță și de spânzurătoare, deși, numai din pricina lor, nu-i scutește și de iad.

Foarte însemnat lucru mai este și alta ceva: nu vă lăsați ademniți în nici un chip să pângăriți zilele cele sfinte. Eu v'o spun aceasta cu toată tăria. Datorie sfântă să vă fie de a jertfi toate zilele Domnului numai Domnului. Necinstirea acestor zile se lățește între noi cu nespusă iuteală, și de aceasta boală lipicioasă pătimește mai ales tineretul. Mai ales tinerii

îndătimează în zilele cele sfinte a se primbla, a călători, a face vizite, a se petrece cu danțuri și felurite jocuri, pricinuind așa cumplite daune sufletului lor.

Iubiților tineri, feriți-vă cu cea mai mare grijă de astfel de pângărire! De trăiți prin orașe ori prin sate, faceți-vă regulă statornică să nu necinstiți nici o zi sfântă. Când e vorba să vă țineți lipcă de aceasta regulă, nu băgați de fel în samă nici pildele cele rele ale altora, nici vorbele dulci ale prietenilor voștri, nici poftirile și nici rugărilor cuiva, și mai pe scurt respingeți toată pricina care v'ar ademeni să nu dați Domnului ceea ce e numai a Domnului. Lucrul acesta e de nespus de mare însemnătate. Gândiți numai la cele ce vi le spun: dacă veți începe a fi nepăsători față eu zilele cele sfinte, cu bună samă veți fi nepăsători și față cu mântuirea sufletului vostru. Și dacă vreți să știți cum sau de ce veți fi nepăsători, apoi luați numai bine sama: începând a necinsti zilele Domnului, încurând vă veți desgusta și de Sfânta Biserică; încetând a merge la Sfânta Biserică, veți înceta a ceti și cartea lui Dumnezeu, anume Sfânta Scriptură sau Biblia, și, necetind cartea aceasta, pe încetul nu-L veți mai cinsti nici pe însuși Dumnezeu. Iată că cine începe a nu mai avea Duminecă și sărbătoare, acela sfârșește cu aceea, că îl pierde și pe Dumnezeu și, pierzându-L pe Dumnezeu, se'nțelege de sine că el își pierde și sufletul său. Hale a spus odată vorba însemnată că, în timpul slujbei sale ca judecător, dintre toți cei osândiți la pedepse grele, numai puțini au fost aceia cari, fiind întrebați, n'au mărturisit că viața lor ticăloasă și-au început-o prin necinstirea zilelor Domnului.

Iubiților tineri, voi poate trăiți între oameni cari uită să deie cinstea cuvenită zilelor celor sfinte. Eu vă rog cu tot deadinsul, nu vă luați după pilda lor, ci sfințiți acelea zile și ascultați cuvântul Evangheliei ori unde v'ați afla. Să nu lipsiți nici odată din casa Domnului. Folosul cel nespus de mare, ce-l vom avea din sfințirea Duminecilor și a sărbătorilor, iată cât de frumos ni-l spune Duhul Sfânt prin rostul proorocului Isaia: „*de vei întoarce piciorul tău în zilele sfinte, ca să nu faci plăcerea ta în sfânta Mea zi, și vei numi zilele acelea gingașe și sfinte Dumnezeului tău, și le vei cinsti, neurmând căile tale, nefăcând plăcerea ta, nici bolborosind vorbe deșerte. — atunci te vei deslăta întru Domnul tău, și eu te voi face să te sui pe înălțimile (bunătaților) pământului*“ (58, 13, 14). Un lucru e hotărît știut, anume că purtarea ta în zilele cele sfinte dovedește în chipul cel mai lămurit pregătirea ta pentru călătoria la cer. Traiul tău din acestea zile închi-puiește traiul ceresc și este o părticică din el.

Cine crede că zilele sfinte sunt menite pentru plăcerea sa, acela poate fi deplin încredințat că inima lui trebuie numai decât să se schimbe că totul.

5. *Hotariți-vă cu toată tăria să vă rugați Domnului neîncetat*

Rugăciunea e pâinea și apa vieții sufletului, e suflarea sufletului nostru. Dacă nu ne rugăm Domnului, noi putem crede că trăim și suntem creștini, dar înaintea ochilor lui Dumnezeu suntem morți. Simțământul acela, care ne îndeamnă să cerem ajutor și pace în furtunile vieții, este un semn că noi avem lipsă de milă, și datina, de a ni spune durerile, este dovadă că noi suntem ca copiii, cărora li trebuie mângâerea părinților. Rugăciunea este singura cale, pe care ajungem la împăcarea trebuințelor noastre sufletești. Numai ea face să ni curgă izvorul milelor, numai ea ni deschide comoara tuturor darurilor. Dacă nu avem ce ni trebuie, pricina e că nu ne rugăm.

Numai prin rugăciune putem aștepta să se reverse în inimile noastre Duhul Sfânt, pe care Iisus Hristos ni l-a făgăduit ca Mângâitor. Numai prin rugăciune poate El să se sălășluiască în noi, înoindu-ne inima, curățindu-ne, întărindu-ne, sfințindu-ne, dându-ne pace, încurajându-ne, luminându-ne și cărmuindu-ne sufletul pe calea tuturor adevărilor. Fără rugăciune e cu totul cu neputință să avem aceste daruri atât de trebuitoare vieții noastre.

Și cu durere trebuie să spun că, chiar în lucrul acesta așa de însemnat, oamenii sunt foarte nepăsători. Numai puțini se roagă lui Dumnezeu cum se cuvine. Poate sunt mulți cari cad în genunchi și spun rugăciuni îndătinat, dar numai puțini sunt aceia cari cu adevărat se roagă. Numai puțini îl caută pe Domnul ca și cum ar vrea să-l afle aievecă, numai puțini îl cheamă, numai puțin strigă către El, numai puțini bat la ușa Lui ca cei flămânzi, însetați, goi și cuprinși de gerul morții, numai puțini se luptă din răsuputeri să fie ascultați de Dănsul, numai puțini priveghează și se roagă neîncetat, numai puțini se roagă, fără să obosească și să se descurajeze. Da, numai puțini se roagă cu adevărat. Rugăciunea se numără la datorii ce se înțeleg de sine, dar aievecă numai puțini le împlinesc. Rugăciunea e datoria fiecăruia, dar puțini o țin în samă așa cum ar trebui s'o ție.

Iubiților tineri, credeți-mă că voi numai decât trebuie să vă rugați Domnului, dacă vreți să vă mântuiți sufletele. Voi numai decât trebuie să vă rugați, dacă vreți să biruiți lumea și trupul vostru și pe diavolul. De nu veți

cauta ajutorul Domnului de cu bună vreme, în zădar îl veți căuta în ceasul ispitei. Tu poți să stai în legături cu oameni cari nu vreau să știe de Dumnezeu, poți să dormi în aceeași odaie cu cei ce nici odată nu cer ceva dela Domnul — și totuși, înseamnă-ți bine, tânărule, tu ești dator să te rogi lui Dumnezeu numai decât.

Știu eu că, la împlinirea acestei datorii, vei da nu odată de piedici și greutate, neavând de pildă prilejul, timpul și locul potrivit pentru rugăciune. Ca să poți delătura aceste piedici, ar fi de prisos să-ți dau oarecari reguli, ci trebuie să te îndrumeze numai împrejurările. Eu atâta știu și îți spun că Iisus Hristos și toți aleșii Domnului au învins totdeauna greutatele împotriva împlinirii datoriei de a se ruga. Eu am auzit că unii tineri se roagă în genunchi pe podelele grajdurilor ori șurilor, ori pe fân în podurile lor, iar alții în genunchie și se roagă noaptea prin ascunsul grădinilor. Iată dar că cine caută și vrea să caute, acela află cu bună samă și prilejul și timpul și locul cel potrivit pentru rugăciune. Eu presupun că tu înțelegi ce vrea să zică Iisus Hristos cu cuvintele: „iar tu, când te rogi, intră în camera ta, și, încuind ușa ta, roagă-te Tatălui tău cel ce vede în ascuns“ (Mat. 6, 6). Cred că înțelegi că tu trebuie să ai în fiecare zi, anumite ceasuri, când ai să te încui, împreună cu toate simțurile tale, în casa ta, ori în desișul unor tufari, ori în ascunzișul de aiurea, și, în genunchind, ai să stai față numai cu Dumnezeul tău, rugându-te să te apere mai ales de primejdia păcatelor, plângându-te Lui de tot ce te doare și cerându-l ajutorul atotputernic pentru mântuirea ta, a rudelor tale și a tuturor oamenilor.

Da, tu trebuie să te rogi Domnului Dumnezeului tău numai decât, că zădarnice ar rămânea toate sfaturile mele, dacă tu nu ți-ai împlini datoria aceasta. Rugăciunea e arma cea mai puternică împotriva tuturor răutăților lumesti. Ea este pâinea și apa, fără de care sufletul tău ar fi mereu flămând și însetat și n'ar putea scăpa nici odată din meșteșugitele rețele de moarte ale trupului tău, ale lumii și ale diavolului, n'ar putea ieși nici odată teafăr din pustiul acestei vieți. Mie mi s'a spus că șlifuitorii de ace din Sheffield, câtă vreme muncesc în fabrică, țin între dinți o bucățică de magnet, de care se lipește toată pulberea din aer care, de altminterlea, ar intra în plămânilor și li-ar strica sănătatea. Rugăciunea e bucățica de magnet, pe care tu necurmat trebuie s'o porți cu tine, dacă vrei să stai în legătură cu Dumnezeu — izvorul vieții — și să rămâi nevătămat de pulberea otrăvitoare a acestei lumi păcătoase.

Iubiților tineri, fiți incredințați ca nici un timp nu e mai bine folosit decât timpul acela, pe care omul îl petrece în genunchi înaintea Domnului Dumnezeuului său. Ori și care ar fi slujba și munca voastră, nu uitați a vă ruga neîncetat. Gândiți că atâția oameni temători de Dumnezeu, ca de pildă David, Daniil, Solomon, Neemia și mulți alții, deși erau apăsați de multe griji, totuși aveau timpuri anumite pentru rugăciune. Urmați și voi pildei acestor aleși ai Domnului, rugați-vă și voi ca danșii.

O, de v'ar dăruia Domnul duhul umilinței care să vă plece genunchii înaintea Lui! O, de ați striga către El neîncetat: „*Tatăl meu, Tu ești cărmăciul tinerețelor mele!*” (Ierem. 3, 4). Dacă ar rămânea în inimile voastre numai cuvintele mele despre prețul cel nespus de mare al rugăciunii, eu bucuros ași fi să uitați toate celelelalte ce vi le-am spus. (Urmează)

Frumsețea ritului nostru oriental.

Crâncenul războiu mondial a cauzat omenimei mari daune. A răpus milioane de vieți omenești, a dărimat nenumărate alcătuiți, făcute de mâna omului cu multă trudă și iscusință în decursul veacurilor. Daunele acestea sunt mari și aproape ireparabile. Se pare însă, că toate astea n'au fost încă destule. Pe semne are să urmeze un cataclism și mai crâncen, — cataclismul moralei. Zilnic cetim și auzim, că nu mai știu oamenii ce e moral și ce nu. Celece se întâmplă denotă că moravurile decad rapid. Toți sunt îngrijorați și își frământă mintea, că prin ce mijloace ar putea influința asupra inimii omului, ca să-l câștige iarăși pentru lucruri morale, să facă aceea ce e bine și bineplăcut și lui Dumnezeu, și oamenilor, adecă aceea, ce-i compatibil cu demnitatea lui de om. Pentru că azi, dacă privim în jurul nostru, vom observa, că modestia pare-că s'a retras într'un ungher și de acolo își ridică din când în când sfioasă capul, să vadă, că ce se întâmplă, iar cinstea, omenia a dispărut cu totul. Zilnic auzim și cetim vorbe frumoase, spuse cu mare emfază, iar când privim faptele aceluia, cari le rostesc, vedem că tocmai ei fac contrariul, ba mai săvârșesc și lucruri de acelea, cari scârbesc pe omul bineșimțitor. Se vede că omul într'atâta a decăzut moralicește, încât nu mai are în sine nici un strop de rușine, de mustrare de conștiință. Și asta nu poate fi alta, decât imputinarea, să nu zic, dispariția simțului religios. De aceea e timpul suprem, ca fără multă zăbavă să se pună toți cei chemați de a propoga acest simț, la lucru, să caute toate mijloacele și să întreprindă totul, prin ce ș'ar putea pune stavilă acestei decăderi morale, pentru că altcum omul, făptura cea mai aleasa a lui Dumnezeu, o să ajungă în curând să fie ca și animalele necuvântătoare.

Mijloacele cele mai puternice, menite să sădească în inima omului simțul adevărat religios sunt de o parte catechizarea și biserica, înțeleg, serviciile dumnezești, iar de altă parte activitatea preoțimii și a celorlalți factori puși în serviciul public.

Știm prea bine că numai religia poate mântui pe om dela decadența morală. Ea este unica care-l măn-

găie, fie'n bucurie, fie'n năcaz. Dar știut este și aceea, că o religie, care nu face propagandă, aceea e moartă. Și dacă preoțimea, care e primul factor chemat să propage simțul religios, nu o exerciază și nu o folosește cum se recere, atunci ea înceată de a mai juca un rol hotărâtor. Prilej are în abundență. Pentru că în viața omului obvin diferite clipe, în cari ea, aplicând frumoasele învățături religioase, poate la moment ajuta. D. e. de multeori omul a fost cu inima impietrită, religia îi reda armonia interioară; ori suferă și i-s'a urit, de dureri, atunci ea îl face să iubească; ori n'a cunoscut decât răsul, ca îl adâncește, ș. a. Evident, că în diferitele clipe religia-i vine omului în ajutor. Învățăturile religiei însă mai bine se servesc omului în cadrul serviciilor dumnezești, săvârșite în biserică, ori și în alt loc.

Adevărat, că în religie sunt multe acte mistice dar dacă le îmbrăcăm în forme vizibile, cât se poate de potrivite și frumoase, atunci sigur ele devin înțelese și influențează în mod binefăcător și asupra celui mai apatic, indiferent și impietrit la inimă. De aceea e de mare însemnătate, că învățătura religioasă, ce i-se administrează omului în decursul serviciului dumnezeesc, fie în biserică, fie în alt loc, atât prin rostire, cât și prin cântare, să fie predată așa, încât ea să-și aibă la moment efectul dorit. Ceice administrează cuvântul dumnezeesc sunt în primul rând preotul, apoi ceilalți funcționari bisericești. Lucru firesc, că și edificiul bisericii, și în special aranjamentul ei încă contribuie mult la escitarea simțului religios, ce-l are să-l desvoalte cuvântul lui Dumnezeu, predat după formele și prescriesele ritului. Fiecare religie își are ritul sau.

Ca să scot în relieffrumsețea ritului nostru oriental și ca să și dovedesc cât mai evident aceasta, mă mărginesc a înșiră în cele următoare păreri spontane, culese din gura unui romano-catolic încarnat referitor la diferitele rituri. Le pun în rând așa, cum le-am auzit.

În a. 1900 eram la cură la scălzile din Karlsbad. Cu mine împreună mai erau încă doi inși din aretul nostru: un preot și un econom. Ambii nu vorbiau alta limbă decât cea română. Eu, — știind bine nemțește, — făceam pe talmăciul. Masa o luam de regula toți trei într'un restaurant din preajma bisericii rusești. Lângă masa noastră prânziă un grup de germani. Noi, — firește — vorbiam numai românește. Comandele le făceam eu în limba germană. De multeori vorbiam mai tare, mai ales atunci, când preotul, — om bătrân, dar hazliu din fire, — căută prin diferite glume să ne distreze. Lucru firesc, că cei dela masa vecină văzându-ne așa de veșeli și auzind atâta răs, ascultau la noi. Deodată mă trezesc, că unul dintre ei, un om mai în vârstă, — mi-se prezintă, întrebându-mă că în ce limbă vorbim. Lui i-se părea, așa mi spunea, că vorbim italienește. După ce i-am dat explicările de lipsă, se prezintă și colegilor mei de suferință. Din momentul acela devenind tot mai cunoscuți, zilnic după masă țineam cu dânsul siesta prescrisă în codrul din apropiere. Aci, firește, nu dormiam, ci căutam, conform prescrieselor medicilor, să ne distram când cu lectură ușoară, când cu diferite dispute. D-sa era un vicecolonel penzionat, om umblat și cu multa experiență. Odată veni vorba și despre feliuritele națiuni, limbi, religii etc. i-am explicat, că limba noastră românească e o fică a limbii latine și e înrudită cu limba italiană, franceză, spaniolă și portughiza, iar în cele religioase aparținem parte confesiunii greco-orientale, parte celei greco-catolice, al caror rit e la fel ca și la Ruși, fiind și ei greco-orientali. (Urmează)

Inspectoratul igienic din Sibiu

ne trimite spre publicare următoarele:

Domnule,

Goana nebună de a se îmbogați repede, cu orice preț și pe ori-ce cale; pândă vicleană după os de ros, după protecții, posturi și favoruri; destrăbălarea moralității publice; lumea păcătoasă; suspiciunea neîntreruptă și bârfeala clandestină în contra factorilor vieții publice; indiferentismul fatal pentru binele obștesc; râvna oarbă după putere și mărire; desconsiderarea selecționării valorilor de muncă cinstită; deslănțuirea patimilor, certurilor și desbinărilor între partidele politice; amestecul în politica militantă fără multă pricepere și fără crederi statornice politice; trecerea dintr'un partid în altul fără bătae de cap și fără nici o sfială; vânărea după adăpost în sânul partidului care făgăduiește mai multe favoruri particulare și alte multe rele ce ne-au copleșit, sunt nu numai simptome de un caracter de o extremă gravitate, ci semne, neîndoelnice și sinistre, ale unei boli sociale care — primejduind viața publică și privată a cetățenilor, ba amenințând chiar existența Statului — trebuie să pună pe gânduri grele pe fiecare Român cu sincera tragere de inimă către Tron, Țară și Neam.

Împotriva acestei boli sociale care ca o plaga îngrozitoare și cu o furie nemaipomenită s'a napustit asupra țării întregi, atingând și molipsind aproape toate straturile claselor sociale și încercând să paralizeze și să zădărnicească munca de refacere și consolidare a Statului, datori suntem a lua și a întrebuiți cele mai aspre măsuri de combatere și de nimicire ce ni-le oferă și poruncește moralitatea și legalitatea.

Solia glorioasă a nostru Rege, carele cu cuvintele „*puneți la o parte certurile, sfârșiți cu desbinările și fiți buni Români*” s'a adresat aleșilor națiunii noastre, trebuie să aște vîu răsunset în inimile tuturor adevăraților patrioți.

Înțelegând și noi, cetățenii orașului și județului Sibiu, sfatul părintesc al celui dintâi Cetățean al României-mari și pătrunși de adâncă Lui dragoste de părinte al nostru ne-am întrunit într'o mare adunare publică, sfatuindu-ne asupra mijloacelor și măsurilor, prin care combatând relele amenințătoare, sa ajungem a lucra mai repede și mai cu izbândă la refacerea, orânduirea și consolidarea Statului nostru.

Rezultatul consfătuirii noastre, concretizat în moțiunea aici alaturată, Vi-l trimit cu rugarea frățească ca să ne urmați pilda, adunându-vă și înțelegându-vă și D-Voastră asupra mijloacelor de conlucrare în scopul mai sus amintit.

Părererea neclintită a adunării noastre a fost și este că cele mai eficace mijloace pentru combaterea și sufocarea relelor din Regatul nostru sunt:

1. Munca cinstită;
2. Concentrarea în conducerea Statului a celor mai încercate și distinse valori — fara deosebire de culoarea politică — și
3. Crearea opiniei publice prin sprijinul politicii sociale care, scutită de patimile și interesele de partid, sa supravegheze și sa direcționeze bunul mers al afacerilor publice, pregătind astfel calea pentru consolidarea și propășirea țării.

Apelez deci cu toată dragostea frățească, și la Dv., rugându-vă sa binevoți a vă alătura și a vă asocia acțiunii de sanare — inițiată de noi, Sibiienii — convocând și Dv. fruntașii vieții publice și private din ora-

șul și județul Dv. și, aderând direct sau acționând în sensul mișcării noastre, să facem, cu toții, ca sfatul bunului nostru Rege sa fie ascultat de întreaga obște, iar glasul Dv. și al nostru să fie auzit de toți Românii.

Convins că apelul meu, adresat Dv. în numele concetățenilor mei sibiieni, va afla răsunsetul cuvenit și aprecierea dorită, vă rog să binevoți a primi asigurarea stimei și expresia sentimentelor mele frățești.

Dr. Lazăr Popovici,
inspector de igienă socială.

Ș T I R I

† **Vasile Bălan**, paroh în Blășfălăul-de-jos (arhidieceza) și tatal Înalt Prea Sfințitului nostru mitropolit Nicolae, a murit în vârstă de 64 de ani. În mormântarea i-s'a făcut Luni în 25 Ianuarie v. a. c. în Blășfălăul-de-jos în prezența I. P. S. Sale părintelui nostru mitropolit de către 9 preoți în frunte cu asesorul konzistorial Matei Voileanu și valorosul fost profesor dela Năsăud și acum protopresbiter tractual Gregoriu Pletos. Prohodului i-a premers savârșirea s. liturgii. Răspunsurile le-a dat corul seminarului Andreian din Sibiu sub conducerea profesorului Aurel Popoviciu. Panegirice au rostit protopresbiterii M. Voileanu, Gregoriu Pletos și vrednicul fruntaș din părțile Bistriței, avocatul Dr. G. Tripon, în prezența unui număr public din părțile Bărgăului, Bistriței și Năsăudului, a întreg aparatului administrativ județean, avocați, preoții diferitelor confesiuni, corpul profesoral dela Năsăud și întreaga preoție tractuală a Năsăudului. Preot și tată de model, adormitul în Domnul a putut să închidă ochii fericiți ca a dat neamului și bisericii sale pe unul din cei mai buni arhipăstori ai bisericii românești. Înalt Prea Sfințitului nostru mitropolit Nicolae, mamei Sale mult iubite și întregii familii întristate le trimitem iubitoarele și frățeștile noastre sincere condolențe. Domnul să odihnească cu dreptii săi pe părintele *Vasile Bălan*, slujitorul de 40 de ani al altarului românesc.

Sedința festivă a tinerimii dela institutul teologic. Corăspunzător tradiției vechi dela institutul nostru teologic s'a aranjat și în anul acesta obicinuită sedința festivă, principalul prilej de a încoronă nizuințele unei tinerimi conștii cu nimbul strălucitor cuvenit. Deși puțin — partea mai mare a generației ce bătea la ușa institutului nostru teologic a mistuit o războiul — șoapta datoriei pentru nimbul institutului teologic neconținut sună și îmbărbătă ca, oricât de redus ar fi numărul să lucreze, să țină sus stindardul moștenit și să păstreze moștenirea. Sâmbătă, ziua de ss. Trierarhi, zi totdeauna consacrată institutului teologic, s'a aranjat în sala dela „Pomul verde” o sedință festivă cu un program variat și frumos. S'a cântat din domeniul muzicii bisericesti și naționale, nu s'a neglijat nici partea veselă cu declamațiile, s'a disertat și s'a reprezentat și o piesă puternică, zguduitoare prin evocațiunile din războiul abia trecut și, în fine, s'a dansat. Disertația clericului Stefan din c. III, dialogul („Neguțătorul și nebunul” de A. Pann) predat de clericii I. Cristescu (c. III) și V. Suru (c. I), punctele de canto, executate sub conducerea prof. Sequens și în fine piesa „O noapte la Oitoz”, de scriitorul bănațean M. Gașpar, cu clericii Ioan Muntean c. II, (preotul), George Munteau c. III, (sublocotenentul) I. Medelean c. I. (telefonistul), R. Rădoiu c. III. (soldatul P. Ciocara) în rolurile principale au dovedit pregătirii serioase. Am avut satisfacția de a vedea la această ma-

nifestație culturală un public foarte numeros, așa pe P. S. Sa dl episcop diecezan Dr. Iosif Tr. Badescu, dl colonel comandant de regiment P. Dobriceanu, președintele de tribunal Dr. G. Labonțiu, prim-procurorul Dr. D. Stefan, directorul școlii normale I. Orzescu, referentul școlar I. Penția, primarul Pauck, ofițeri, profesori, o prea frumoasă cunună de dame, funcționari, meseriași și popor. Venitul merit augmentării fondului de excursii, este îmbucurător: aproape 1700 Lei. M.

Deces. Marele Român și omul de bine și mult muncitor pentru înflorirea județului Mehedinți și în deosebi a frumosului nostru oraș dela vechea graniță, T.-Severin, Dl *Constantin Armașu*, a murit după lungi și chinu-toare suferinți. În mormântarea i-s'a făcut cu onorurile binemeritate, Marți în ziua Întâmpinării Domnului (2 Februarie) în T.-Severin. Odihnească în pace! Din acest prilej reuniunea de cântări Doina din T.-Severin al cărei membru fondator și vicepreședinte de onoare i-a fost, a lansat următorul anunț funebru:

Societatea „Doina” are nemărginita durere, a anunța moartea iubitului și distinsului ei membru fondator și vicepreședinte de onoare *Constantin Armașu*, licențiat în litere, doctor în drept, profesor la Liceu, fost director al Liceului „Traian”, deputat, senator și prefect al județului Mehedinți, și vă roagă a lua parte la ceremonia funebra care va avea loc Marți 2/15 Februarie cor. ora 3 p. m. Serviciul divin se va oficia la Biserica Catedrală, de unde cortegiul va porni la cimitirul orașului. Rugați-vă pentru el. În veci pomenirea lui! T.-Severin, 1/14 Februarie 1921.

Înăugurarea solemnă a „Casei de educație națională” s'a făcut Marți, 2 Februarie n. a. c. în cadrele unei grandioase serbări. S'a început cu serviciul divin celebrat în biserica catedrală de către protoierei Spiridon Șandru, George Petrescu și de presbiterul profesor George Noaghea. A asistat întreg corpul ofițeresc în frunte cu dl colonel Petre Dobriceanu, toate oficiile publice, cercetașii cohortei „Eutimiu Murgu” și miliția cu fanfara. După rugăciunea, prin care s'a invocat ajutorul preainalt pentru buna sporire a lucrărilor acestei societăți, toți cei prezenți, cari au umplut biserica, amestecați, civili și militari, pentruca „înfrățirea să fie mai evidentă”, vorba dlui colonel Dobriceanu, au mers în sunetele muzicii regimentului la liceul „Traian Doda”, unde președintele domn colonel P. Dobriceanu, comandantul regimentului 96 din loc, a rostit un prea frumos și avântat discurs. În cuvinte calde face președintele o reprivire istorică asupra unirii vechi și noi, arată fructele harniciei noastre în întregirea neamului cum este azi și când nu avem numai să ne odihnim pe laurii câștigați, ci să ne apucăm de o muncă mai mare: cea a educării noastre prin noi înșine. Legea supremă să ne fie iubirea de patrie. Citește apoi statutele, în auzul tuturor — și coridorul era ticsit de public — și termină prin urări la adresa Maj. LL., a întregii case domnițoare, a României-mari și a Caransebeșenilor. Mai adresează cuvinte indemnătoare pentru îmbrățisarea scopului societății de către toți cetățenii, P. S. S. dl episcop Dr. Iosif Tr. Badescu, dând binecuvântarea asupra lucrărilor viitoare ale societății. Toate momentele mai însemnate din discursul președintelui au fost marcate prin arii potrivite din partea muzicii regimentului. Observăm, că societatea aceasta până acum numără deja aproape 500 membri. Unul din cele mai apropiate puncte ale programului societății va fi o excursie cu întreg comitetul, cu regimentul întreg, cu muzica regimentului, cu corul reuniunii, într-o comună din jurul Caransebeșului,

d. e. Obreja, unde vor fi concentrate alte 6—7 comune și se vor ține predici și conferințe instructive, cari toate ținesc creșterea poporului nostru în spirit patriotic și național. Dat fiind sprijinul unui mare suflet de Român, cum e dl colonel P. Dobriceanu, nădăjduim că poporul din jurul Caransebeșului va fi cu o oră mai curând un element de ordine și de folos iubitei noastre patrii. C.

Dar prețios. *Exemplu demn de imitat.* Conte Eugen Karátsonyi din Banloc (județ. Torontal) a donat s. bisericii de acolo un ornat de mătăsă neagră, cumpărat dela Librăria noastră diecezană din loc pentru suma de 3000 Lei. Acest dar prețios e de remarcant, fiindcă numitul conte și până acum în repetite rânduri, a sprijinit comuna bisericească din Banloc și acum deși i-s'a jefuit de Sârbi — la plecare — întreaga avere mobilă, apoi în urma legii agrare din moșia lui se împărțasesc mii de lipsiți, totuși din prisosul său, aduce jertfă pe altarul bisericii românești. Fapta care se laudă de sine, să fie un exemplu demn de imitat și pentru alți fii ai neamului și patriei noastre, cari în urma împrejurărilor și cu ajutorul lui Dumnezeu au ajuns în situații bune. F. P.

Contra mutării Casei cercuale a muncitorilor din Caransebeș și a dismembrării județului Caraș-Severin s'a ținut Marți, 2/15 Februarie, ora 4 d. a. în sala primăriei noastre o adunare foarte cercetată, convocată de primarul orașului Pauck. O ordinațiune va ministrului dispune ca Cassa cercuală din Caransebeș să fie mutată la Reșița, iar Caransebeșul afiliat la Lugoj. În legătură cu aceasta s'a discutat și proiectul în lucrare la ministerul de interne pentru sfârșirea județului Caraș-Severin, în acel fel, ca părțile Orșovei să se anexeze la județul Mehedinți, restul din fostul comitat al Severinului să formeze județul Severin su sediul în Lugoj, iar fostul comitat al Carașului să se reînființeze, având sediul în Oravița. Adunarea a luat hotărâri de a se interveni, în formă de memorand, la locurile mai înalte pentru a se absta dela acest proiect resp. să se abroage decisul ministerial.

Cetățenii Sibiului pentru țară. *Moțiune* luata în adunarea dela 15 Ianuarie 1921 a cetățenilor orașului și județului Sibiu. Noi, cetățenii orașului Sibiu și din împrejurimi, întrunindu-ne în ziua de 16 Ianuarie 1921, ora 5 p. m. în sala palatului județean pentru a ne consfătuși și a aviză asupra măsurilor, prin care s'ar putea mai repede lucra pentru refacerea și consolidarea țării, după ce am ascultat ideile ce s'au emis din adunare, convinși că exprimăm gândirea și simțământul întregii suflări românești din cuprinsul României-Mari și conduși de apelul făcut de marele Român, gloriosul nostru Rege cătră toată națiunea: „puneți la o parte certurile, sfârșiți cu desbinările și fiți buni Români”. Am hotărât următoarele: 1. Facem apel la toți factorii vieții noastre publice, fără deosebire de culoarea politică, cari, ridicându-se deasupra intereselor de partid și insufleți numai de interesele superioare ale țării, să caute mijloacele cele mai potrivite ca să concentreze toate valorile noastre pentru a conlucra la accelerarea operei de refacere și consolidare a Regatului nostru. 2. Apelăm la toți cetățenii din întregă Românie-Mare să adereze la această moțiune a noastră și să se adune în jurul flămurei desfășurate în numele muncii cinstite pentru Tron; Țară și Neam. Dr. Lazăr Popovici, președinte; Ioan Cioran, Secretar; Barbați de încredere: Nicolae Togan, protopop; Dr. Octavian Russu, avocat și fost președinte al contenciosului administrativ; Dr. Nicolae Vecerdea, avocat și fost prefect de județ; Dr. Ioan

Bunea, director de liceu; Dr. Gheorghe Măcelar, avocat și juriconsult județean; Dr. Lucian Borcea, avocat și fost secretar general de resort; Gheorghe Poponea, președintele Reuniunii meseriașilor români din Sibiu; Arsenie Stinghe, sub dir. de bancă.

† **Preotul Ioan Popoviciu**, parohul Reciței, a răposat, după cum aflăm la încheierea foii, după un morb îndelungat, care nu iartă. — Odihnească în pace!

CONCURSE.

În baza ordinului Ven. Conzistoriu din 12 Noembrie 1920 se descrie concurs pentru îndeplinirea parohiei vacante de clasa III-a din comuna **Criciova** protopresbiteratul Logoșului, devenită vacantă se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”, pe lângă următoarele emolumente:

1. Una sesiune parohială (pământ arător).
2. Stola (birul) uzuată.
3. Un intravilan de $\frac{1}{2}$ jugher.

Se observă că în lipsa de casă parohială, alesul preot va avea să se îngrijească singur de locuință.

Alesul preot va avea singur a soporta dările după pământ.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a-și înainta cererile de concurs adresate comitetului parohial din Criciova, și a se trimite Prea Onoratului oficiu protopresbiteral la Logoș.

Concurenții sunt poftiți să se prezinte în vre-o Duminică sau sârbătoare la sf. biserică pentru a-și arăta dexteritatea în cântarea bisericească și oratorie.

Criciova din ședința comitetului parohial ținută la 26 Deceembrie 1920.

Romul Popovici m. p.   **Aurel Dobosan** m. p.
președinte.   notar.

În conțelegere cu mine: *Dr. George Popoviciu*, protop.
Nr. 166 B. ex 1921.

Acest concurs se publică cu adausul, că birul parohial fiind o competență legală preotească, având în vedere decusul conzistorial dtto 3 Martie și respective 12 Aprilie 1914 Nr. 1553 rădicat și la valoare de conclud sinodal, cu concludul Nr. prot. 22 ex 1914 al sinodului eparhial, credincioșii sunt obligați și la prestarea acestui bir parohial.

Caransebeș din ședința conzistorială ținută în 21 Ianuarie 1921.

2-3   **Conzistoriul diecesan.**

Pe baza ordinațiunii Venerabilului Conzistoriu diecezan dtto 4/17 Iulie a. c. Nr. 1862 Șc. ex 1920 se descrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pentru ocuparea definitivă a postului de *învățător* dela școala confesională-gr. or. română din **Macoviște** protopresbiteratul Bisericeii-Albe pe lângă următoarele beneficii:

1. Salar învățătoresc 362 Lei anual, restul de salar se întregeste dela stat.
2. Lemne pentru învățător 62 Lei 20 bani.
3. Pentru scripturistică 5 Lei.
4. Pentru conferință și adunarea generală — când va participa — 10 Lei.

5. Dela înmormântări unde va fi poftit 1 Leu.

6. Locuință în edificiul școalei, constătătoare din 2 chilii 1 cuină și 1 cămară.

7. Grădină de legumi în plațul școalei de 600 st. □
Alesul învățător e îndatorat a cerceta regulat s. biserică, a purta cantoratul în și afară de biserică, a instrua tinerimea școlară în cântarea bisericească și a lucra socoțile bisericii și ale cultului pe lângă o remunerațiune de 10 Lei.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și subștearnă petițiile adresate comitetului parohial din Macoviște, Venerabilului Consistor diecezan din Caransebeș, și au a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în s. biserică din loc, însă nici decum în ziua alegerii.

Macoviște, din ședința comitetului parohial ținută la 30 August 1920.

Pavel Brânzei 1-3   **Petru Lațcu**
paroh și președ. com. par.   not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Traian Oprea* protopresbiter.

Pentru ocuparea postului de *învățător* la școala confesională gr. or. română din **Silha**, protopresbiteratul Logoșului, se descrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Foaia Diecezană.

1. Salar învățătoresc 391 Lei.
2. Pentru conferință 15 Lei.
3. Pentru scripturistică 15 Lei.
4. Dela înmormântări unde va fi poftit 2 Lei.
5. Pământ arător $4\frac{1}{2}$ jughere.
6. Locuință liberă în edificiul școalei cu 800 st. □
grădină de legumi.

Învățătorul ales e dator a instrua copiii în ceremoniile bisericești, a purta cantoratul la toate slujbele dumnezezești.

Dările după pământ are să le supoarte învățătorul.

Ceice doresc să ocupe acest post, au să-și subștearnă petițiunile Prea On. Oficiu protopresbiteral din Logoș și să se prezinte în vre-o Duminică sau sârbătoare în s. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare.

Silha, din ședința comitetului parohial ținută la 24 Ianuarie 1921.

Vasilie Biriescu 1-3   **Isaia Popoviciu**
not. comit.   președ. comit.

În conțelegere cu mine: *Dr. George Popoviciu* protop.

Se caută

— pentru o moșie —
de lângă BUCUREȘTI:

O fată în casă, patru argați între 28-35 ani, un porcar, un grădinar de fructe și un vizitiu bun, ◆◆◆◆

— bine salarizați. —

Doritorii de a ocupa aceste posturi se vor adresa la

Locot. STĂNESCU,
Regimentul 96 Infant.
CARANSEBEȘ.

Institut de credit și economii societate pe acții în Mehadia.

Convocare.

Domnii acționari ai „Institutului” de credit și economii societate pe acții în Mehadia prin aceasta se invită la

XII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Mehadia în localul institutului la 20 Martie st. n. la 9 ore cu urmatorul

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării și numirea de către președinte a unui notar.
2. Raportul Direcțiunii și bilanțul anului 1920, propunerea Direcțiunii cu privire la distribuirea profitului curat, precum și raportul comitetului de revizie și darea absolutului Direcțiunii și a comitetului.
3. Alegerea Direcțiunii pe un period de 3 ani.
4. Alegerea comitetului de supraveghiere pe un period de 3 ani.
5. Exmiterea a doi membri pentru verificarea procesului verbal.

DIRECȚIUNEA.

N. B. Domnii acționari se fac atenți la dispozițiile § 13 din statute conform cărora au să dețină acțiile de plini-potență la casa institutului până la 17 Martie 1921.

ACTIVA				Bilanț cu 31 Decembrie 1920.				PASIVA			
	Lei	b		Lei	b		Lei	b	Lei	b	
Casa				148041	27	Capital de acții vechin			18000		
Cambii de hanca				149101	50	" " " emis. II.	182000				
Efecte proprii	59250					" " " em. II. rest.	5025		176975		
amortizare	1250			58000		Fond de reserva			19983		
Cont Curent				25563	17	Depuneri			155440	49	
Mobilier	400					Dividende neridicate			827		
amortizare	200			200		Prodiversi			730	25	
						Interese transitoare			5811	87	
						Profit curat			3138	33	
				380905	94				380905	94	

DFBIT				Profit și pierdere				CREDIT			
	Lei	b		Lei	b		Lei	b	Lei	b	
Interese de depuneri				4298	82	Interese escont			8528	51	
Chirie				300		Provisiuni			2341	47	
Amortizație				1450		Diverse venite			1187		
Dare de stat și comună				602	86	Venite efecte			3938	06	
10% Dare de depuneri				429	88	Porto			12	54	
Salare				4335							
Spese				1452	69						
Profit curat				3138	33						
				16007	58				16007	58	

Mehadia, in 31 Decembrie 1920.

Ioan Pepa, mp., dir. executiv.

Gheorge Tomescu, mp., cassier.

Lazar Ciosa, mp., contabil.

DIRECȚIUNEA:

Dominic Rațiu mp., președinte,

Ion Șoșoi mp.,

Nicolae Chiticu mp.,

Anton Prohasca mp.,

Negoită Tăluca mp.,

Dumitru Dobruia mp.,

Nicolae Feneșanu mp.

Subsemnatul comitet am examinat contul prezent și l-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Mehadia, in 31 Ianuarie 1921.

Ioan Terziu mp., Iosif Cerbu mp.,

Daniilă Bidiviu mp.,

Nicolae Țepeniag mp.

Lăpădal Tăluca mp.

Redactor responsabil : Dr Vasile Loichiță

Tiparul și editura Tipografiei diecezane în Caransebeș